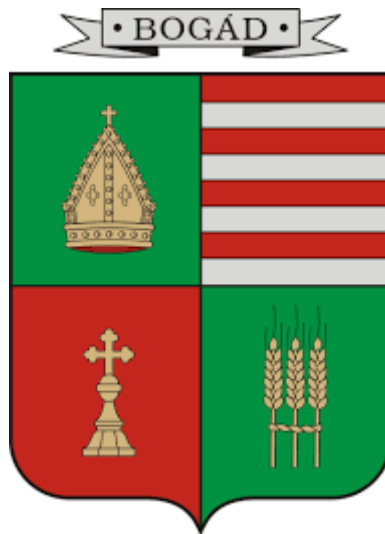

Komplex szervezetfejlesztés Bogád Község Önkormányzata

EFOP-1.5.2-16-2017-00037 pályázat

Helyzetfelmérő tanulmány

2019. október

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	2
I. fejezet Az önkormányzatok működésének jogi alapjai	4
II. fejezet Bogád Község Önkormányzatának szervezeti és működési szabályzata	7
-Az önkormányzati rendelet más hasonló nagyságú települések, illetve városok és kisebb települések szabályozásával való összehasonlítása	19
III. fejezet Az önként vállalt feladatok Bogád Község Önkormányzatánál	24
IV. fejezet A Bogádi Közös Önkormányzati Hivatal szervezeti felépítése, működése, a működését befolyásoló külső és belső tényezők elemzése	38
-Jogi háttér, jogszabályi keretek.....	38
-A hivatal feladata és hatásköre	39
-A Bogádi Közös Önkormányzati Hivatal szervezete.....	41
-A hivatal működésének elemzése SWOT analízis segítségével.....	42
-A SWOT analízis eredménye.....	45
-Összegzés/javaslatok	51

BEVEZETÉS

Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek. Ennek jogi alapjait az Alaptörvény fekteti le. Az Országgyűlés elismeri és védi a helyi választópolgárok közösségének önkormányzáshoz való jogát, az Alaptörvényben meghatározott önkormányzati jogok kiteljesítése, a helyi önkormányzáshoz szükséges feltételek megteremtése, a települések önfenntartási képességének elősegítése, valamint a helyi közösség öngondoskodásra való képességének erősítése érdekében -figyelembe véve a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájában foglalt alapelveket- az Országgyűlés az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése alapján alkotta meg a 2011. évi CLXXXIX törvényt Magyarország helyi önkormányzatairól, ami a hétköznapi nyelven Möt-v-ként vált ismertté.

A helyi önkormányzatok az egységes állami szervezetrendszer részeként hozzájárulnak az Alaptörvényben foglalt államcélok megvalósításához, elősegítik a jogszabályi kötelezettségek teljesítését.

Tanulmányunk első fejezetében az Alaptörvény illetve Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvénye alapján összefoglaljuk az önkormányzatiság lényegét, az önkormányzatok jogait, szervezeti felépítését, feladataikat, a feladatok ellátásához biztosított forrásokat, ezzel bemutatva a vizsgált szerv működésének kereteit.

A második fejezetben vizsgáljuk Bogád Község Önkormányzatának szervezeti és működési szabályzatát. Bemutatjuk a szabályzat jelen felépítését, tartalmi elemeit, feltárjuk az esetlegesen felmerült hibákat és javaslatot teszünk a szabályzat módosítására.

Az Möt.v. rögzíti az önkormányzatok kötelező feladatait, amely alapvetően a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához kapcsolódik. A szervezeti és működési szabályzat rögzíti azokat a feladatokat is, amelyeket az önkormányzat önként vállalt,

ugyanakkor fontos szerepet tölt be a falu életében. A harmadik fejezetben ezekről a feladatokról készítettünk egy rövid összefoglalót.

A negyedik fejezetben SWOT analízis segítségével a Bogádi Közös Önkormányzati Hivatal szervezetét vizsgáljuk, melynek során összegyűjtjük a szervezet működését meghatározó és befolyásoló külső és belső tényezőket, majd javaslatot teszünk a változtatásra.

I. fejezet

Az önkormányzatok működésének jogi alapjai

Az **Alaptörvény 32. cikke** szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között:

- rendeletet alkot,
- határozatot hoz,
- önállóan igazgat,
- meghatározza szervezeti és működési rendjét,
- gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat,
- meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik,
- e célra felhasználható vagyonával és bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül vállalkozást folytathat;
- dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről;
- önkormányzati jelképeket alkothat, helyi kitüntetések és elismerő címeket alapíthat;
- a feladat- és hatáskörrel rendelkező szervtől tájékoztatást kérhet, döntést kezdeményezhet, véleményt nyilváníthat;
- szabadon társulhat más helyi önkormányzattal, érdek-képviselési szövetséget hozhat létre, feladat- és hatáskörében együttműködhet más országok helyi önkormányzatával, és tagja lehet nemzetközi önkormányzati szervezetnek;
- törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.

A helyi önkormányzatok tulajdona köztulajdon, amely feladataik ellátását szolgálja.

Az **Alaptörvény 33. cikke** szerint a helyi önkormányzat feladat- és hatásköreit a képviselőtestület gyakorolja. A helyi képviselő-testületet a polgármester vezeti. A képviselő-testület törvényben meghatározottak szerint bizottságot választhat, és hivatalt hozhat létre.

A helyi önkormányzat és az állami szervek a közösségi célok elérése érdekében együttműködnek. A helyi önkormányzat részére kötelező feladat- és hatáskört törvény

állapíthat meg. A helyi önkormányzat kötelező feladat- és hatásköreinek ellátásához azokkal arányban álló költségvetési, illetve más vagyoni támogatásra jogosult.

Az **Mötv** szerint a helyi önkormányzatok az egységes állami szervezetrendszer részeként hozzájárulnak az Alaptörvényben foglalt államcélok megvalósításához, elősegítik a jogszabályi kötelezettségek teljesítését.

A helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.

A helyi önkormányzás joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) választó polgárainak közösségét illeti meg.

Települési önkormányzatok a községekben a városokban, járásszékhely városokban, megyei jogú városokban és a fővárosi kerületekben működnek.

A választópolgárok választott képviselőik útján és a helyi népszavazáson történő részvételükkel gyakorolják az önkormányzáshoz való közösségi jogaikat.

A helyi közügyek alapvetően a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtéséhez kapcsolódnak.

A helyi önkormányzatok által ellátott, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésében rögzített feladat- és hatáskörök jogszerű gyakorlása alkotmánybírósági és bírósági védelemben részesül.

A helyi önkormányzat feladatai ellátása során támogatja a lakosság önszerveződő közösségeit, együttműködik e közösségekkel, biztosítja a helyi közügyekben való széles körű állampolgári részvételt, erősíti a település önfenntartó képességét, feltárja lehetőségeit és hasznosítja saját erőforrásait, egyes közszolgáltatások igénybevételét - törvény felhatalmazása alapján - rendeletében feltételekhez kötheti.

A községi önkormányzat köteles ellátni mindazokat a törvényben meghatározott feladatokat, amelyek a helyi lakosság alapvető létfeltételeit, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.

Az önkormányzati képviselő a település egészéért vállalt felelősséggel képviseli a választóinak az érdekeit.

A polgármester tagja a képviselő-testületnek, a képviselő-testület határozatképessége, döntéshozatala, működése szempontjából önkormányzati képviselőnek tekintendő.

A képviselő-testület működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében határozza meg.

II. fejezet

Bogád Község Önkormányzatának szervezeti és működési szabályzata

Bogád Község Önkormányzat képviselő-testülete jogszabályi kötelezettségének eleget téve a képviselő-testület szervezeti és működési rendjének szabályait rendeletben szabályozta. A rendelet megalkotása során nagymértékben támaszkodtak a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény (továbbiakban: Möt.v.) vonatkozó rendelkezéseire. Az elemzés első részében a törvénynek való megfelelést, a kötelező tartalmi elemek meglétét, az átláthatóságot és részletességét vizsgáljuk. Egyben javaslatot teszünk a javításra, kiegészítésre, részek törlésére vagy módosítására vonatkozóan is.

Maga a rendelet terjedelme nem nagy, mindössze 14 oldalból áll, mellékletet, függelékét nem tartalmaz. Tagolását tekintve 9 önálló fejezetből áll, melyek egyenként is külön pontokat foglalnak magukba. Ezek a fejezetek egymással szervesen összefüggenek, ám nem minden esetben követik egymást logikai sorrendben. Tartalmazzák a jogszabályban megkívánt kötelező tartalmi elemek nagy részét, bár némely pontban azok kifejtése lehetne bővebb, illetve időnként kiegészítésre szorulnak, vannak továbbá olyan kötelező tartalmi elemek is, amelyek nem szerepelnek benne.

Mindjárt az első fejezet megállapítja az általános rendelkezéseket, így az önkormányzat hivatalos elnevezését, székhelyének pontos címét, illetékességi területét, az önkormányzati jogok gyakorlására felhatalmazott szervezetet, valamint a képviselő-testület létszámát. Célszerű lenne ehhez a fejezethez hozzacsatolni az önkormányzati jelképek – mint címer, zászló - és használatukhoz kapcsolódó szabályokat is, amit az önkormányzat önálló rendeletben állapított meg. Tekintettel arra, hogy az 4/1998. (III.05.) számú az önkormányzati címer és jelképek használatra

vonatkozó szabályozás csak és kizárólag az önkormányzati jelképek használatára vonatkozik, így az SzMSz-be történő integrálása esetén eme rendelet hatályon kívül helyezése szükséges. Célszerű lenne továbbá a helyi kitüntetések, elismerő címek megnevezéséről, adományozásuknak szabályairól is ebben a pontban rendelkezni, amennyiben ezzel a lehetőséggel az önkormányzat nem kíván élni, úgy a szabályozást erre vonatkozóan belevenni.

A második fejezet taglalja az önkormányzat feladat és hatáskörét, érintőlegesen a kötelezően ellátandó, és bővebben az önként vállalt feladatokra vonatkozóan. Tekintettel arra, hogy a kötelezően ellátandó feladatok körét magasabb szintű jogszabály, az Möt.v. határozza meg, ezek a feladatok nincsenek nevesítve, mindössze utalás történik a vonatkozó törvényi jogszabályhelyre. Ellenben az önként vállalt feladatok felsorolása taxatív jelleggel történik meg.

A hatáskör esetében említés történik arra vonatkozóan, hogy a magasabb fokú jogszabály hatáskör átruházására biztosít lehetőséget az önkormányzat számára, azonban hiányosságként merül fel ennek bővebb kibontása. Tekintettel arra, hogy a törvény csak lehetőséget biztosít, azonban nem teszi kötelezővé bármely hatáskör akár polgármesterre, akár bizottságra, akár jegyzőre, illetve társulásra való átruházását (a részönkormányzatra való átruházást jelen esetben figyelmen kívül hagyhatjuk, tekintettel arra, hogy a településen nem működik részönkormányzat), szerencsés lenne ennek jelen fejezetben történő bővebb kifejtése, a konkrétan átruházott hatáskörök megnevezésével egyidejűleg. Figyelemmel arra, hogy a kötelező tartalmi elemek közt is elvárás az átruházott hatáskörök felsorolása, természetesen kiegészítve azzal, hogy az önkormányzat azt milyen szervre ruházza át, így ennek kiegészítése mindenképp szükséges lenne. Ugyan ez a kérdéskör visszaköszön a hatodik fejezetben, amely az önkormányzat szerveit, azok jogállását és feladatait taglalja, mégis az egységesség és átláthatóság szempontjából célszerű lenne ebben a fejezetben is szerepeltetni. Indokolná az ebben a fejezetben történő kifejtést az a tény is, hogy a hatáskör átruházásáról az 5. pontja rendelkezik. Az átruházott hatáskör továbbruházásának tilalmára, valamint a hatáskör visszavonhatóságára szintén utalás történik a törvényi jogszabályhely jelölésével.

Tekintettel arra, hogy a magasabb szintű jogszabály rendelkezéseit a rendelet nem kell ismétlje, így itt az utalás elégséges.

A harmadik fejezet tárgyalja a képviselő-testület működését, több alpontban. A felosztás kapcsán sajnos előfordulnak átfedések, ismétlések, amelyeket egy felülvizsgálat során érdemes lenne kiküszöbölni.

Elsőként az ülések számát szabályozza, amely a jogszabályi kötelezettséget figyelembe véve legalább évi 6 rendes ülést határoz meg, amelyet szükség esetén rendkívüli ülések is kiegészíthetnek, azonban nem tesz említés több különleges ülésről: többek között az alakuló ülésről, amely minden választást követő önkormányzati ciklus első ülése, mind összehívása, mind levezetése némiképp eltér a rendes ülésekétől – ezáltal szabályozást sem tartalmaz rá vonatkozóan. Nem említi továbbá az együttes ülést sem, amely a társulásokban való részvétel miatt szintén előfordul, szabályozása nem egyezik meg teljesen a rendes ülésével. Az ülések speciális fajtája a közmeghallgatás intézménye, amely a későbbiekben kerül említésre, de évi egy megtartását a törvény kötelezővé teszi, így célszerű lenne a felsorolásban megemlíteni. A könnyebb átláthatóság céljából érdemes lenne kezdetnek az üléstípusokat felsorolni, azt követően kifejteni bővebben.

A rendelet szabályozása alapján az ülések konkrét számát és időpontját határozattal elfogadott éves munkaterv tartalmazza, amelyet adott év január 31-ig a polgármester terjeszt elő, elfogadásra. A munkaterv azon túl, hogy tartalmazza az ülések pontos időpontját és helyét, az ülésen tárgyalandó témákat és a hozzájuk kapcsolódó egyeztetési kötelezettségeket is magában kellene foglalnia. Jelen szabályozás felülvizsgálatot igényelne, mert az esetek túlnyomó többségében nem lehet sem pontos időpontokat egy évre előre meghatározni, sem pontos tárgyakat. Természetesen vannak olyan feladatok, rendeletalkotási kötelezettségek, amelyeknek határideje ismert, így például a költségvetés elfogadása vagy a zárszámadási rendelet megalkotása, a gördülő fejlesztési tervek elfogadása, iskolai körzethatárok véleményezése, valamint olyan hagyományosan megrendezésre kerülő önkormányzati rendezvények, programok, amelyek előre tervezhetőek, ezek bekerülhetnek a munkatervbe. Az év folyamán azonban nagyon sok olyan döntésre van szükség, amely előre nem tervezhető – legyen szó akár egy pályázat

benyújtásáról, egy felmerülő probléma megoldásáról, egy beruházásról vagy egy személyi kérdésről, amelyek mindenképp megoldást, illetve felhatalmazást igényelnek. Tekintettel arra, hogy ezek előre nem tervezhetőek, így a hozzájuk kapcsolódó egyeztetési kötelezettség sem tervezhető. Mindezek tükrében igen hiányos munkaterv készíthető.

Az ülések ideje szintén nehezen határozható meg, a képviselőkön kívül álló ok miatt is kényszerülhet a testület időpont változtatásra, de természetesen az emberi tényező (betegség, családi okok) is közrejátszhat egy-egy ülés időpontjának változásában. Nézetem szerint – tekintettel arra, hogy nem kötelező tartalmi eleme a szabályozásnak – nem szükséges az ülések időpontjának és tárgyának egy évre előre történő ilyen szintű szabályozása azon indokból, hogy a mindennapi munka során teljességgel lehetetlen annak pontos és következetes betartása. Amennyiben mégis élni kívánnak a munkaterv készítés lehetőségével, úgy érdemes lenne elgondolkodni egy fél évre vonatkozó munkaterv készítésén, amely január 31-ig és július 31-ig történő elfogadással szabályozza a fél év munkatervét.

A rendkívüli ülés összehívásának szabályozását - okát, indítványozóját, az összehívásra nyitva álló határidőt - megfelelően rögzíti a szervezeti és működési szabályzat. Épp a rendkívüli ülések számát csökkenthetné a polgármesterre történő hatáskör átruházás olyan kisebb horderejű ügyekre vonatkozóan, amelyek súlyuknál és fontosságuknál fogva nem igényelnének komplett képviselő-testületi döntést. Ezek közé az ügyek közé tartozhat többek között az önkormányzat részvényesi jogához (DRV Zrt., Tettye Forrásház Zrt. NEFELA) kapcsolódó közgyűléseken a szavazat leadásának engedélyezése. Ezek sem gazdaságilag nem befolyásolják az önkormányzat működését, sem feladatellátásában. Továbbá természetesen az is elősegíti a működést és csökkentheti a rendkívüli tanácskozások számát, ha a csekély értékű beruházások, javítási munkák, beszerzések esetében a polgármester önálló döntési joggal rendelkezik. Ezt az SzMSz ugyan nem köteles bővebben kifejteni, elég, ha vele összefüggésben a vagyongazdálkodás szabályairól szóló rendelet szabályozza részletesen az értékhatárt, amelyen belül a polgármester jogot kap az önálló döntésre, de jelen rendelet is hivatkozva az adott önkormányzati rendeletre, említhetné.

Ezt követően az ülés összehívására vonatkozó rendeletész következik. Több alponban fejt ki valamennyi, az üléssel összefüggő területet, épp ezért egyes részeken itt is tapasztalhatók ismétlődések. Ezt az ismétlődést is célszerű lenne a későbbiekben megszüntetni.

Az első alfejezeti pontban részletesen az összehívás módját, a meghívó tartalmi követelményeit és mellékleteit, az összehívó személyét, az ülés nyilvánosságát érintő kérdéskört szabályozzák. Az összehívás módja a kor követelményeinek megfelelően elektronikusan kiküldött meghívóval történik alapesetben, oly módon, hogy a meghívó az ülés időpontja előtt legalább 3 nappal megérkezzen az érintetthez, csatolva az előterjesztések - jegyző által törvényességi szempontból megvizsgált - anyagát. Rendkívüli ülés esetén lehetőséget biztosít a telefonon, vagy egyéb szóbeli úton történő 24 órán belüli összehívásra is, azzal a kikötéssel, hogy az előterjesztéseket ez esetben is meg kell küldeni elektronikus úton minden érintettnek. A szabályozás megfelel mind a törvényességi feltételeknek, mind a működés biztosíthatóságának. Az érintettek körét is szabályozza, tekintettel arra, hogy a képviselőkön kívül az ülésen részt vesz a jegyző vagy az általa megbízott személy, illetve részt vehet az adott napirendben érintett személy, jogi személy képviselője, a tanácskozási joggal rendelkező közösség képviselője, a meghívót részükre is meg kell küldeni.

A képviselő-testület ülései alapvetően nyilvánosak – kivételt képeznek ez alól a zárt ülések, valamint az olyan napirendi pontok, amelyek a rendes ülés keretein belül tartalmazznak olyan témákat, amelyek az önkormányzat gazdasági érdekeit érintik, vagy személyi kérdést tárgyalnak, ezért zártan kezelendő részei a nyilvános ülésnek – tehát biztosítani kell a lakosság számára a tudomásszerzés lehetőségét az ülések időpontjáról. Jelen szabályozás ennek a kötelező tartalmi elemnek eleget tesz, a nyilvánosságot a meghívó önkormányzati honlapon való kihirdetésével biztosítja, a közzétételt pedig az önkormányzat hirdetőtábláján való kifüggesztésével. A kettős közzétételi kötelezettség kívánatos arra tekintettel, hogy nem minden települési lakos rendelkezik az elektronikus portál elérésének lehetőségével.

A szabályzat rögzíti azt is, az ülésen résztvevők közül kit milyen jogok illetnek meg, kitér arra, hogy a képviselők szavazati joggal rendelkeznek, kitér a tanácskozási joggal rendelkezők körére, a hozzászólás jogára. Tartalmából adódóan ezt a szabályozást

az ülés vezetése részbe volna célszerűbb szerepeltetni, illetve egy teljesen független alfejezetben, elvégre érintőlegesen sem tartozik az ülés összehívásának menetéhez.

A következő alpont az ülés vezetése. A jogszabálynak megfelelően a polgármester feladata, akit akadályoztatása esetén az alpolgármester helyettesít. A rendelet taxatív jelleggel felsorolja a levezetés során jelentkező feladatokat, úgy, mint a határozatképesség megállapítása, a napirend előterjesztése, elfogadtatása, beszámoló a lejárt határideje határozatokról, napirendenként az előterjesztés megtárgyalása, a hozzá kapcsolódó vita levezetése, határozati javaslatok szavaztatása, majd a szavazás alapján az eredmény megállapítása, valamint a rend fenntartása az ülés teljes ideje alatt. Kiegészíthető a felsorolásban a határozatképesség megállapítása azzal, hogy itt is jelzi, az ülés kezdetén, valamint a szavazások előtt is ellenőrizni szükséges. Az előterjesztett és a meghívóban közölt napirendi pontok felcserélése a napirend elfogadása előtt lehetséges, ahogy új napirendi pontok is vehetőek fel, illetve törölhetőek amennyiben a meghívó kiküldése és az ülés időpontja között olyan információk merültek fel, amelyek ezt indokoltá teszik.

Ez a rendeletrész tárgyalja az előterjesztés tartalmi elemeit is, amely nézetem szerint nem kapcsolódik szervesen az ülés levezetése tárgykörhöz, elkülönítve, más alfejezetként áttekinthetőbbé válna.

Az ülés akkor határozatképes, ha a megválasztott képviselőknek több, mint a fele jelen van, tehát Bogád esetében a megválasztott 7 képviselő közül legalább 4 személyes jelenléte szükséges. Amennyiben olyan helyzet áll elő, hogy nincs jelen kellő számú képviselő és az ülés határozatképtelen, akkor azonos napirenddel öt napon belülre ismételt ülést kell összehívni. Az ismételt ülés esetén természetesen nincs szükség az előterjesztések és egyéb kötelező mellékletek újbóli kiküldésére. Az előterjesztéseket azonban függetlenül attól, hogy rendes, rendkívüli vagy zárt ülésről van szó, ki lehet egészíteni a vitát megelőzően - ennek egyetlen feltétele, hogy a szóbeli kiegészítés új, az előterjesztésben nem szereplő információt tartalmazzon. Az egyes napirendi pontok tárgyalása a következőképpen zajlik: az írásban megküldött és esetleg helyben, szóban kiegészített előterjesztés alapján vita kezdődik az adott kérdésről. A vita során a képviselő-testület tagjai, illetve a tanácskozási joggal részt vevő személyek is

jogosultak az előterjesztő felé kérdéseket intézni, amelyre válaszolni köteles. A kérdések és válaszok alapján akár módosulhat is az eredetileg benyújtott határozati vagy rendelet javaslat. A vita összefoglalása után következik a szavazás és a döntés meghozása. Mielőtt a testület dönt, a jegyzőnek joga van a meghozandó döntéssel kapcsolatban törvényességi észrevétellel élni, amennyiben azt jogszabályellenesnek tartja. Hiányzik azonban az adott napirendi pontban érintett képviselő személyes érintettség bejelentése elmulasztásának jogkövetkezményeit tartalmazó paragrafus. Továbbá megjelenhetne annak említése, hogy szavazni csak személyesen lehet. Érintőlegesen megjelenik ebben a részben is a döntések meghozatalának módja (egyszerű többség, minősített többség), azonban a következő fejezet tárgyalja a képviselő-testület döntéseit részletesen, így az itt megjelenő utalást feleslegesnek érzem, illetve javaslom a következő alfejezetbe történő áttételét. A jelenlegi szabályozásban indokolatlan ismétlést vélek felfedezni, ugyanis ebben a pontban – ugyan rövidebb formában, és a határozati javaslatként, de – megjelennek a határozat elemei, valamint a döntések formái is, míg a következő alfejezet teljes egészében a döntéseknek van szentelve.

Ahogy az előbb említettem a következő alpont a döntésekről rendelkezik. A képviselő-testület döntését kétféle formában hozhatja meg, határozatként, illetve rendeleti formában. Ugyan a rendelet nem tér ki rá, de a gyakorlati munka során előfordulhat olyan eset is, amikor a döntés meghozatalát elnapolják további információk érkezéséig, mert az előterjesztést nem tartják kellően kidolgozottnak, megalapozottnak, vagy egyszerűen csak egymásnak ellentmondó információk állnak rendelkezésre. Mindezt azért említem, mert nem minden esetben születik feltétlenül alaki döntés a napirendi pontok tárgyalása során. Természetesen olyan napirendi pont is lehetséges, amely tájékoztatásra irányul és értelemszerűen nem igényel döntést, mindössze a tájékoztatás tudomásul vételét rögzíti a jegyzőkönyv. Ezért megfontolandó ezen lehetőségek jelzése is. Mindkét döntési formában szerepel a felelős neve és végrehajtás határideje, illetve a hatálya.

A döntés meghozatala szavazással történik, amely szavazásra nyílt vagy titkos szavazással kerülhet sor. Ezek közül leggyakoribb a nyílt szavazás, ezen belül is a nem név szerinti – egyszerű kézfeltartással történő – szavazás. A jogszabály lehetőséget nyújt a név szerinti szavazásra is, valamint arra, hogy az önkormányzat

megállapítson az Mötv-ben szabályozottakon túlmenően saját hatáskörben egyéb név szerinti szavazásra vonatkozó feltételt. Az önkormányzat nem élt ezzel a lehetőséggel, amit rögzít is a rendelet eme pontjában. A titkos szavazás alkalmazását egyrészt az Mötv., másrészt az önkormányzati rendelet szabályozhatja. A titkos szavazás során a jegyző jár el szavazatszámláló biztosként, azaz összeszámolja a szavazatokat és megállapítja az eredményt, amelyet a jegyzőkönyvben rögzít. Nem történik ellenben utalás arra, hogy szavazategyenlőség esetén a döntés elutasító lesz, a tartózkodás pedig nem szavazatnak számít, holott ez kötelező tartalmi elem.

Itt ismét következik egy logikailag nem összefüggő folytatás, ugyanis ugyanezen alfejezetben – vagyis az önkormányzat döntései közt – tér ki a rendelet a felvilágosítás kérés intézményére. Tekintettel arra, hogy tartalmilag abszolút nem kapcsolódik az alfejezet témájához, mindenképp külön alfejezetben lenne célszerű tárgyalni. Az alfejezet végezetül az ülés rendjének fenntartására tér ki, így a hozzászólási szándék jelzésére, a rendezavarás szankcionálására és az ülés lezárására.

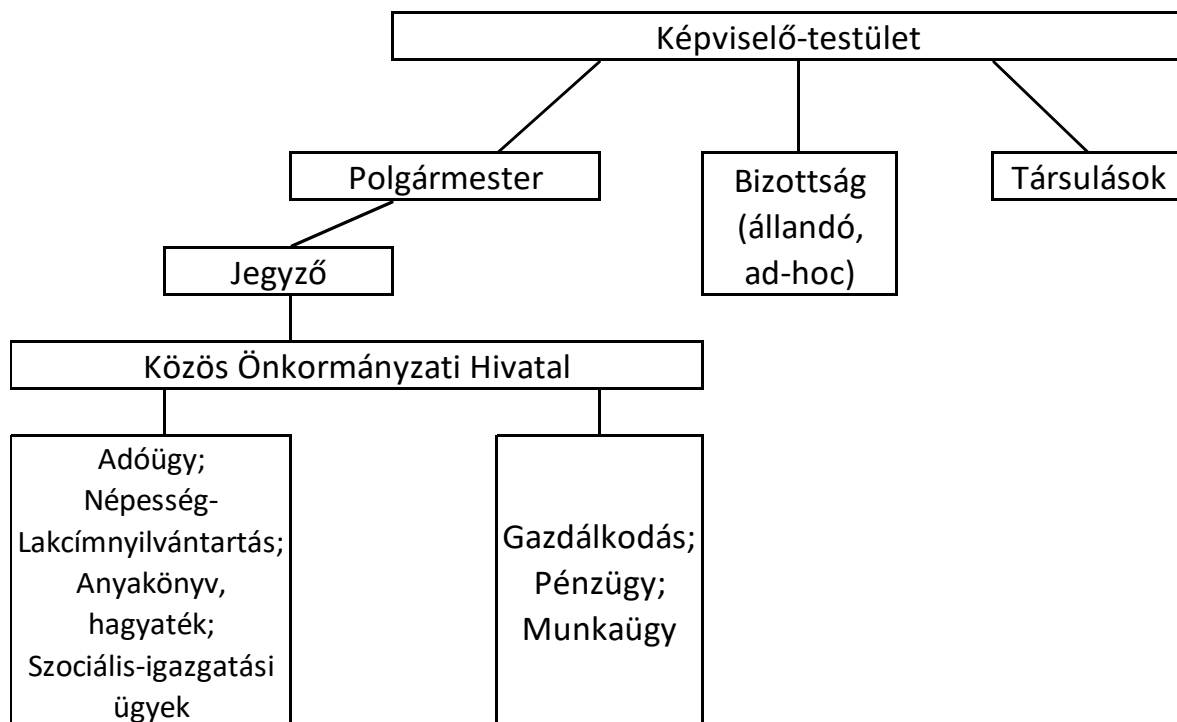
A következő alfejezet a jegyzőkönyv szabályozása. A szabályozás teljes körűen kitér a tárgykörre, rögzíti a készítés felelősét, a tartalmi elemeket, a szavazások eredményét, a mellékletek rendjét, a megtekinthetőség rendjét. Egyetlen pontban, a példányszám megállapítása esetén szorul felülvizsgálatra: a rendelet 3 példányban írja elő a készítést, amelyből egy példány az irattárba kerül, egy példány a Kormányhivatalba kerül megküldésre, egy példány pedig a polgármester részére. Az Mötv. nem írja elő a példányszám szabályozását, ugyanakkor, ha azt a rendelet mégis szabályozza, a Kormányhivatal felé küldendő szövegrész módosítandó, hiszen a papír alapon történő továbbítás kötelezettsége megszűnt, így nem kell plusz példányt előállítani. Természetesen a megküldés kötelezettsége fennáll, de elektronikusan. Összegezve a példányszám módosul 2-re, ugyanakkor a küldési kötelezettségnél továbbra is szerepeltetni kell a Kormányhivatalt, elektronikus továbbítás megjegyzéssel.

Külön fejezet foglalkozik egy sajátos forma, a közmeghallgatás intézményével. Évi legalább egyszeri kötelező megtartását az Mötv. írja elő. A közmeghallgatás hivatott az önkormányzat és a lakosság közti közvetlen párbeszédet, kapcsolattartást elősegíteni, biztosítani. Tekintettel arra, hogy a közmeghallgatásra ugyanazon

szabályok vonatkoznak, mint a képviselő-testület rendes ülésére, ezért csak érintőlegesen, de – kis átfedésként – ismét megjelenik az összehívás, a meghirdetés, a hozzászólás joga, valamint a tájékoztatás-adás kötelezettsége. Ugyanakkor, mivel mélységében nem ismétli a már korábban leírtakat, megléte nem zavaró, érthetőségi szempontból kívánatos is. Említésre kerül még egy különleges ülésforma, a fórum, amely ugyanezen szabályozás szerint működik, amelyre utal a rendelet, így újabb ismétlés nem történik. Tekintettel arra, hogy ez a fejezet tárgyalja a lakossággal való közvetlen kapcsolattartási formákat, itt lehetne utalni arra, hogy a képviselő-testület a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számát külön jogszabályban, a 8/2015. (IV.20.) számú önkormányzati rendeletben szabályozza.

A következő fejezet a képviselőkre vonatkozó szabályozást tartalmazza. Hivatkozik az Möt. 32. § (2) bekezdésében foglaltakon túl megállapított kötelezettségekre, ugyanakkor mégis tartalmaz azonos pontokat, így például a rendelet 43. § (1) a pontja is megtalálható kis eltéréssel a törvényben. Az Möt-re hivatkozással állapít meg további magatartási szabályokat, amelyek valóban nem fordulnak elő a magasabb szintű jogszabályban, ezért szabályozásuk rendjén való. Az összeférhetetlenség szabályozásánál utal a törvényre, ugyanakkor a méltatlanságot nem említi. A megbízatás megszűnésének eseteit szintén a törvényre való hivatkozásban rögzíti. Utal továbbá arra, hogy a képviselők járandóságait külön rendeletben határozza meg, amit azonban pontosítani lehetne azzal, hogy évente, az adott évre vonatkozóan, a költségvetés ismeretében, minden évben újra megalkotja.

A hatodik fejezet foglalkozik az önkormányzat szerveivel, azok jogállásával és feladataival. Ezen belül is 5 szervvel foglalkozik részletesen, a polgármesterrel (alpolgármesterrel), a bizottsággal, a jegyzővel, a közös önkormányzati hivatallal és a társulással.

A polgármesteri tisztséggel összefüggésben ismét az Möt. ide vonatkozó részei alkotják a szabályozás markáns részét. Többek között utalás történik a tisztség ellátásának módjára, az összeférhetetlenség szabályaira, a tisztség megszűnésének szabályaira, a polgármesteri feladatokra. Jelen szabályozás sem tér ki a méltatlanság szabályozására. A 48 §. (1) pontjában az Möt. 68 §. (3) pontjában foglaltakat ismétli, azonban míg a törvény az SzMSz-ben meghatározottak esetében ad lehetőséget a saját hatáskörben való döntésre, addig a rendelet nem tartalmazza az átruházott hatáskörök felsorolását. Jelen jogszabályhelyen is csak két esetet említ, a pályázat benyújtását, ha a következő testületi ülésig lejárna a beadási határidő, illetve a vis maior helyzetet. Hiányzik a szabályozásból az az eset is, amely rögzíti, hogy amennyiben határozatképtelenség, vagy határozathozatal hiánya miatt két ülésen nem születik adott tárgyban döntés, a polgármester utólagos tájékoztatási kötelezettség mellett dönthet a kérdésben. Az alpolgármester esetében az került szabályozásra, hogy feladatait a polgármester szóbeli és írásbeli irányításával látja el, további szabályozás még utalás szintjén sem. Nincs meghatározva sem az, hogy bevonhat-e az önkormányzat nem képviselőt alpolgármesternek, ahogy az sem –

tekintettel arra, hogy főállású a polgármester -, hogy az alpolgármester a tisztséget főállásban, vagy társadalmi megbízatásban végzi-e. Ugyan az alpolgármester választás szabályait is tartalmazza az Mötv., de jelen esetben indokolt volna ennek – akár csak utalási szinten való – hivatkozása. Célszerű lenne az alpolgármesterek számának meghatározása is.

A bizottságok kapcsán Bogád község a település létszáma alapján legalább egy bizottságot köteles létrehozni, ennek az önkormányzat eleget is tesz a Vagyonnyilatkozatok Kezelésével és Ellenőrzésével Foglalkozó Bizottság létrehozásával. A bizottság létszámát meghatározza, a feladatot meghatározza, ugyanakkor – tekintettel arra, hogy a törvény lehetőséget ad arra, hogy a bizottságban nem csak képviselők vehetnek részt – nem határozza meg, hogy a bizottságnak lehet-e tagja külső személy. Létrehoz a rendelet még egy bizottságot, a szociális ügyek ellátására. Esetükben is meg van határozva a feladat, a létszám, ugyanakkor ebben az esetben sincs meghatározva a külső személyek megválasztásának lehetősége – holott ezen területen előnyös lenne, ha a településen élők szociális helyzetét jobban ismerő személy is részt vehetne a munkában. A törvény egyedül azt szabja meg, hogy a tagjainak több, mint felét a képviselők adják, ami lehetőséget is biztosítana erre.

A jegyző esetében az Mötv. által megszabottakon túl is meghatároz feladatokat, minden egyéb szabályozás az Mötv. vonatkozó rendelkezései szerint történik. Egy apró kiigazítás javasolható, a jegyző felett a munkáltató jogkör gyakorlója esetén célszerű lenne a székhely település (esetünkben Bogád) megnevezése.

A következő alpont a közös hivatal szabályozását tartalmazza. A hivatal természetesen rendelkezik saját szervezeti és működési szabályzattal, valamint a feladatait érintő egyéb szabályozásokkal, ezért a települési rendelet a hivatal alapításán és nevéen kívül azt tartalmazza, hogy a társult települések fogadják el a hivatal SzMSz-ét, valamint azt, hogy a polgármester is meghatározhat további feladatokat a törvényben megszabottakon kívül. Még ha a hivatal SzMSz-ét nem is ismétli, esetlegesen a hivatalt létrehozó társulási megállapodás szerepelhet jelen rendelet mellékletében.

A társulásokról szóló rész először felsorolja valamennyi társulást, amelyben az önkormányzat részt vesz. Ezt követően társulásonként meghatározza az adott társulásban ellátott feladat- és hatásköröket. Nem tartalmazza azonban a társulás létrehozásának általános okát, sem néhány alapvető szabályt a társulásokról. Természetesen az egyes társulások részletes szabályozását a társulási megállapodások és az alapító okiratok, SzMSz-ek tartalmazzák, de egy általános jellegű leírás, illetve mellékletként maguk a megállapodások itt is megjelenhetnének.

A hetedik fejezet a képviselő-testület gazdasági programja. Leszögezi, hogy a képviselő-testület a megbízatás időtartama alatt a gazdasági program alapján működik, amelyet a polgármester készít elő és terjeszt be elfogadásra. Ide legalább utalásszerűen meg kellene említeni a vagyongazdálkodásról szóló rendelet meglétét, hiszen a gazdálkodás és ezzel együtt a gazdasági program egyik alapja is, az éves költségvetésen kívül. Bővebb kifejtése, a rendelethez mellékletként történő csatolása célszerű lenne. Ennek megalkotása akár a polgármesteri program alapján is történhetne, mivel nem kötelező eleme a rendeletnek.

A nyolcadik fejezet a vagyonyilatkozat. Ugyan mindössze 1 paragrafusból áll, mégis ellentmondásban áll a rendelet egyéb részeivel – tekintettel arra, hogy a képviselők vagyonyilatkozat tételi kötelezettségét nem említi, a szabályozás mindössze a bizottság nem képviselő tagjának kötelezettségére terjed ki. A bizottságok fejezeténél azonban nincs utalás arra, hogy bármely bizottságnak lenne, lehetne nem képviselő tagja, ezen okból viszont jelen szabályozás okafogyott.

Ezt követően a záró és hatályba léptető rendelkezések következnek, mellékleteket a rendelet nem tartalmaz.

Összességében a szervezeti és működési szabályzatot elfogadó rendelet részlegesen megfelel a szabályoknak, tartalmazza a kötelező tartalmi elemek egy részét, felülvizsgálatra szorul, amelyet a választást követő alakuló ülésen mindenképp meg kell tenni. Amennyiben a testület egyetért a megállapításokkal, dönthet úgy, hogy új rendeletet alkot, amelynek elkészítésére és elfogadására 30 nap áll rendelkezésére. Dönthet úgy is, hogy a rendeletet a felülvizsgálatot követően változatlan tartalommal hatályban tartja. Törvényességi szempontból nem lenne célszerű.

Az önkormányzati rendelet más hasonló nagyságú települések, illetve városok és kisebb települések szabályozásával való összehasonlítása

Baranyából, tehát hasonló földrajzi adottságú települések közül választottam az összehasonlító vizsgálatra a szabályozásokat. A vizsgált települések: Nagykozár, Egerág, Berkesd, Bosta, Pécsvárad, Mohács települések. Első pillantásra látható, hogy valamennyi rendelet terjedelme nagyobb a bogádinál. Mindegyik vizsgált rendelethez tartozik melléklet, esetenként függelék is. Az összehasonlításhoz véletlenszerűen választott települések esetében működik nemzetiségi önkormányzat, akad olyan település, ahol több is, így a velük való kapcsolattartást természetesen szabályozták, illetve megjelennek speciális elemek akár a nemzetiségi nyelven való feliratok megjelenítésére vonatkozóan, akár a nemzetiségek javaslattételi és véleményezési jogköre kapcsán. Tekintettel arra, hogy Bogádon nem működik nemzetiségi önkormányzat, az ezzel kapcsolatos szabályozás elemzése így nem releváns, ezért ezek vizsgálatától eltekintettem.

Valamennyi rendeletet a bogádi rendelet felépítését követve vizsgáltam, függetlenül attól, hogy azok ugyanebben a felosztásban vannak-e szerkesztve. Az általános rendelkezések közt valamennyi vizsgált rendelet tartalmazza az önkormányzat hivatalos megnevezését és közigazgatási területét. Egy rendelet azonban nem tartalmazza a pontos címét. A képviselő-testület létszámát néhány rendelet ebben a részben tartalmazza, van, ahol függelékben jelenik meg a teljes névsor, de tekintettel

arra, hogy nem kötelező eleme a szabályozásnak, mindkét verzió megfelelő. A vizsgált 6 rendeletből 4 ebben a részben sorolja fel az önkormányzati jelképeket, ünnepeket. Ez alapján a bogádinál tett észrevétel jogosnak tűnik. A városok esetében a testvérkapcsolatok is itt jelennek meg. Információm szerint Bogád is rendelkezik külföldi testvérkapcsolattal, így azt hasonló módon szerepeltetni lehetne, kellene a szabályozás ezen részében.

Az önkormányzat feladatát és hatáskörét tartalmazó rész igen vegyes képet mutat, van, ahol kifejtve, felsorolásszerűen tartalmazza a szöveg, van, ahol mellékletbe került és van olyan is, ami a bogádi rendelethez hasonlóan hiányos akár az önként vállalt feladatok felsorolása, akár az átruházott hatáskörök tekintetében.

A képviselő-testület üléseinek szabályozása szintén eltérő. Mindjárt az ülések számának meghatározásánál találtam több olyan rendeletet, amelyben szintén munkatervvel szabályozzák az ülések számát, igaz, eleve fél éves ciklusokra, vagy azzal a kitéttel, hogy a munkaterv meghatározhat a kötelezően meghatározott ülészámtól eltérő (több) ülést is. A munkaterv esetében is többfajta szabályozást lehet találni, mind a betervezés időpontjára, mind az előkészítésére, egyeztetésére vonatkozóan. Olyat is találtam, ahol külön bekezdés mondja ki, hogy szükség esetén a munkatervtől el lehet térni. Van, ahol a hónap egy bizonyos napját jelölik ki az ülések megtartására. A legtöbb esetben az évi 6-8 ülés van meghatározva, míg akad olyan szabályozás is, amelyben a nyári hónapokra (július-augusztus) ülészünetet rendelnek el. Rendkívüli ülés ekkor is tartható, de előre tervezett nem. A szabályozások az ülések számának tárgykörét tartalmazó rendelkezései nem tartalmazzak más, az ülés összehívására, levezetésére vonatkozó egyéb kitételeket. Kivétel nélkül valamennyi vizsgált rendelet említi az alakuló ülés és az együttes ülés intézményét is. Az ülések nyilvánossága is több esetben itt jelenik meg.

Az ülések összehívásáról szóló rendeletrész kifejtésének terjedelme igen eltérő, van olyan szabályozás, ami csak a minimálisan szükséges elemeket tartalmazza, van, amelyik a törvény ide vonatkozó részeit teljes egészében átveszi és kiegészíti azt a

helyileg szokásos, vonatkozó külön szabályokkal, és olyan is, amelyik itt szabályozza azok körét - felsorolásszerűen - is, akik az ülésre tanácskozási joggal meghívandók.

Az ülés vezetése, amely Bogád esetében együtt tartalmazza a tényleges levezetés, az előterjesztések követelményeit és a napirendi pontok tárgyalása, sőt még érintőlegesen a döntés formai követelményeit, addig látható, hogy valamennyi szabályozás ennél tagoltabb formában hozza ugyanezen pontokat. Az ülés vezetése a tényleges vezetésre – vagyis a megnyitásra, határozatképesség megállapítására, a napirend elfogadására vonatkozik. Az előterjesztést (tartalmát, formai követelményeit) és a napirendek tárgyalását külön fejezetben tárgyalják. Több rendeletben azonban az ülések levezetésénél jelenik meg a nyílt és zárt ülések elkülönítése, szabályainak bemutatása.

Míg Bogád a döntések közt tárgyalja a szavazás módját, addig a szabályozások általában külön foglalkoznak a módokkal, amelyekben a jogszabályi megfelelésnek eleget téve ugyanúgy megjelennek a nyílt, a névszerű és a titkos szavazás szabályai, a helyileg meghatározott módon. Így például titkos szavazás esetén a lebonyolító a vizsgált rendeletek esetében egy, erre a célra létrehozott bizottság is, illetve a pénzügyi bizottság tagjai. Nem találtam olyan szabályozást, ahol Bogádhoz hasonlóan a jegyző járna el a titkos szavazások esetén, ennek ellenére a bogádi rendelet is megfelelő, hiszen a törvény lehetővé teszi ezt a lehetőséget is.

Az ülés rendjére, zavarására vonatkozó szabályok ugyanúgy megjelennek a vizsgált rendeletekben, ahogy a bogádiban is, van, ahol kiegészítik azt speciális szankciókkal.

A képviselő-testület döntései esetében a vizsgált rendeletek általában markánsan szétválasztják a döntések formáit és külön pontban, fejezetben tárgyalják a határozatot és a rendeletet. Az esetek többségében ide kapcsolódva van szó a döntéshozatal szabályairól és a formai követelményekről is. Általában a döntések tárgyalását követően következik a jegyzőkönyv készítéséről szóló rész, ez a sorrend megegyezik a bogádi rendeletével.

Míg a bogádi rendeletben ezt követően a közmeghallgatás intézményéről van szó, ezt a tagolást az összehasonlító rendeletek közül csak egyben találtam, a többségben –

ahogy említettem is – az ülések formáinál kerül tárgyalásra, és új fejezetben már a képviselő, illetve az önkormányzat szerveinek kifejtése következik.

A képviselők fejezetében lényegében mindenhol utalás történik az Möt. vonatkozó jogszabályhelyeire, van, ahol bővebb képviselői köteleességeket állapítanak meg, de olyan is akad, ahol a törvény rendelkezésein kívül nem állapítanak meg plusz rendelkezéseket. Több esetben is bekerült az eskütételi és a képzési kötelezettség a szabályozásba. Ahogy már említettem is valamennyi vizsgált önkormányzatnál működik nemzetiségi önkormányzat, ennek megfelelően van olyan szabályozás, amely külön kiemeli a nemzetiségi önkormányzatra és képviselőire vonatkozó szabályokat is, illetve azon feladatellátási rendelkezéseket, amelyeket bővebben az együttműködési megállapodás tartalmaz.

Az önkormányzat szerveinek bemutatása, és feladatuk meghatározása esetén igen komoly eltérések észlelhetők a település nagyságával összefüggésben. Természetesen a városok esetében sokkal részletesebb, szélesebb körű szabályozás figyelhető meg, mint a kistelepüléseknél. Ennek egyik oka a kötelező és önként vállalt feladatok számán túl magyarázható azzal is, hogy míg kistelepülés esetén közösen fenntartott hivatal végzi a munkát, addig a nagy településeken, városokban komoly apparátusok, elkülönült munkakörökkel dolgoznak, a polgármesteri, vagy akár bizottsági munkát előkészítő szakemberekkel. Ezen esetekben, mind a kapcsolattartás, mind a felelősség kérdése szabályozásra kerül. Igaz ez a megállapítás mind a polgármesterek, alpolgármesterek, mind a jegyző, mind a bizottságok, mind a társulások körére. Eltérés legtöbb esetben a hivatal szabályozásának tekintetében fedezhető fel, van, ahol a hivatal ügyfélfogadási idejét is tartalmazza az önkormányzati szabályzat, van, ahol tartalmazza, mely települések önkormányzata hozta létre és mikor, és olyan is van, amelyik előírja a jegyző beszámolási kötelezettségét a hivatal éves munkájáról.

Településünk rendeletének következő pontja a gazdasági program, amely összességében 2 pontot foglal magában. Az összehasonlított rendeletek terjedelemben bővebben foglalkoznak az önkormányzati gazdálkodással. Több esetben történik utalás az önkormányzat vagyonára, gazdálkodásának törvényes szabályaira, illetve az ezeket szabályozó rendeletekre. Így például a költségvetés

meghozatalának szabályozása is megtörténik (több lépcsős megalkotás). A legtöbb rendeletben a gazdálkodás alapjainak ellenőrzése is megállapításra kerül ugyanezen fejezetben.

A vagyonyilatkozat külön fejezetben, a gazdasági programot követő szabályozására nem találtam példát. Amennyiben mégis szabályozásra kerül, úgy az a képviselő fejezetben található.

Összességében valamennyi rendelet tartalmazza mindazon elemeket, amelyeket a bogádi rendelet, mindössze bővebb terjedelemben és kevesebb átfedéssel, ismétléssel. Vannak azonban olyan munkarészek, amelyeket a bogádi nem tartalmaz, ilyenek például a gazdálkodás alapjai és az ellenőrzés lehetőségének szabályozása, az ülések típusainál az alakuló ülés és az együttes ülés szabályozása, az átruházott hatásköröket, az önkormányzati jelképek használata.

III. fejezet

Az önként vállalt feladatok Bogád Község Önkormányzatánál

A kötelezően előírt önkormányzati feladatok meghatározásakor nincs lehetőség minden, a különböző településekre jellemző adottságok, jellegzetességek figyelembe vételére. Azokat a települések képviselő testületei és a polgármesterei veszik figyelembe működésük során. Fontos a települések lakosságának összetételét, a kialakítható-kialakuló közösségeket, a felmerülő közösségi érdekeket és igényeket figyelembe véve meghatározni további feladataikat.

Míg az SzMSz rendelkezései különböző szempontokból jól összehasonlíthatóak a környező településekével, addig ez az önként vállalt feladatok tekintetében már nem ilyen egyszerű, hiszen ezek függnék a képviselő testület, és a település lakosságának összetételétől, a település sajátosságaitól. Ezért ebben a részben az összehasonlítás helyett, a konkrét tevékenység bemutatása mellett inkább azt vizsgáltuk, milyen rétegek megszólításával végzi munkáját az önkormányzat.

Bogád Község Önkormányzata a Szervezeti és Működési Szabályzatában a kötelező feladatokon felül az alábbi, önként vállalt feladatokat nevezi meg:

- a.) rendezvények, közösségi programok szervezése
- b.) közművelődési, kulturális programok támogatása
- c.) könyvtári szolgáltatás biztosítása
- d.) felsőfokú tanulmányokat folytatók támogatása (Bursa Hungarica ösztöndíj)
- e.) lakosság önszerveződő közösségei (nyugdíjas klub, sportkör, polgárőrség) tevékenységének segítése, támogatása

Rendezvények, programok

A település vezetése nagy hangsúlyt fektet a közösségi programok megteremtésének lehetőségére. Családi-, gyerek- és kulturális programokat szervez, hogy a falu közössége formálódni és közeledni tudjon egymáshoz.

Népszerű a kicsik és a szülők körében a Húsvéti nyusztúra, ami a gyerekeket nem csak szórakoztatja, de tanítja is! (Nagyobbak segítik az egészen aprókat, hogy ők is csokoládéhoz, édességhez jussanak, sokszor a saját maguk által megszerzett finomságról mondanak le a másik javára),

A helyi nyugdíjasok körében igen népszerű a Nyugdíjasok karácsonya, melyen színvonalas műsor keretében köszöntik a helyi szépkorúakat. A rendezvényen fellépnek az általános iskolás gyerekek, akik kedves zenés műsort adnak, süteményes vendéglátás keretében az idősek közösen hangolódnak a közelgő ünnepre.

Minden évben megrendezésre kerül a Gyereknap, a Falunap és a Nemzetközi Fűvószenekari találkozó.

A Gyereknap és a Falunap programját igyekszik az önkormányzat a lakosság számára szórakoztató, színvonalas foglalkozások, előadások segítségével színesíteni.

Az utóbbi években a résztvevők száma fogyatkozik, esetleg javasoljuk az évente ismétlődő programelemek vizsgálatát.

Az Önkormányzat „hagyományt” kívánt teremteni bizonyos rendezvények tekintetében. Ilyen például a Nemzetközi Fúvószenekari Találkozó, melynek megrendezésében 2006 óta vesz részt a település. A találkozón Európa szerte ismert együttesek jelennek meg. Jönnek Lengyelországból, Erdélyből, Szlovákiából, de Magyarország számos ismert fúvós- és mazzorett együttese is megtiszteli a rendezvényt.

Az évek előrehaladtával a találkozó fejlődött, egyre több fellépő és mazzorett csoport részvételével bővült a paletta.

A képviselő testület törekszik arra, hogy ez a hagyomány fennmaradjon. Az Emberi Erőforrás Minisztériuma ehhez több éven keresztül forrást is biztosított a rendező települések számára. Az első időkben a találkozót Bogád, Romonya és Pereked községek felváltva szervezték meg, mára ez Bogád településre szűkült, bár Pécs városa is partner ebben, kiveszi a részét a programok szervezésében és lebonyolításában.

A képeken látható, hogy milyen színes kulturális kavalkád jelenik meg ilyenkor a településen. Mindenki megtalálhatja a neki tetsző előadást.

A rendezvények szervezésében az önkormányzatnak figyelembe kell vennie, hogy az alapján véve kulturális térként szolgáló Művelődési ház más, ettől eltérő funkciót is ellát.

A faluban működő Általános Iskola épülete műemlékvédelem alatt áll és igen régi. Ott tornaterem kialakítására nincs lehetőség, ezért a testnevelésórákat -ha az időjárás miatt a kézilabdapályán nem lehetséges- a kultúrházban tartják. Ez a tér szolgál továbbá az egyéb iskolai foglalkozások (néptánc oktatás), rendezvények helyszínéül is (évnytó, évváró ünnepségek, megemlékezések, farsangi bál, családi nap, Berze-nap stb.), ha nem lehet azokat a szabadtéren megtartani. Időben mindezek lefoglalják a terem használati idejének 80-90%-át.

A lakossági igények kielégítése céljából csak iskolaidőn túl, az esti órákban van lehetőség használni rendszeres gyermekfoglalkozásokra, ezenkívül kisebb létszámú csoportok szervezett, rendszeres jóga és tornafoglalkozásokra veszik igénybe. Az iskoláskorúak Kempo edzéseken, Mazsorett foglalkozásokon vehetnek részt, az önkormányzattal együttműködve a Szekszárdi Kolping Alapfokú Művészeti Iskola nyújt lehetőséget a versenytáncok különböző szintű elsajátítására. Jakab Yvett szervezésében Tárt Kapus Aerobic edzésen vehetnek részt az érdeklődők.

Az önkormányzati programokat javarészt szabadtéren valósítják meg, részben az időpontjuk, részben a kapacitás kötöttsége, a kultúrház méretbeli adottságai miatt. Kisebb, a lakosság bizonyos rétegeit megcélzó rendezvények férnek be, mint például a Mikulás ünnepség, Nyugdíjasok karácsonya.

Megemlítenéd, hogy az EFOP-1.5.2-16-2017-00037 pályázat keretében az önkormányzat lehetőséget kapott a korábban közösségi színterek bővítése céljából megvásárolt ingatlan felújítására, így új helyszínt biztosíthatnak a településen szerveződő közösségek tevékenységeire. A beruházás folyamatban van, a felújított épületben helyet kaphat majd a nyugdíjas klub, megfelelő volna egy ifjúsági klub működéséhez, de megrendezésre kerülhetnének a könyvtárral kapcsolatos programok is.

Könyvtári szolgáltatás

A településen élők a 2000-es években még a polgármesteri hivatalban működő könyvtárban tudták igénybe venni az Önkormányzat által biztosított könyvtári szolgáltatást.

Mivel erre kevés érdeklődés volt, a szolgáltatás ilyen formában megszűnt és néhány évvel ezelőtt a Csorba Győző Könyvtárral együttműködve Könyvtárbusz jár ki a faluba, ahol a könyvek mellett cd, dvd lemezek is kölcsönözhetők.

A kínálat folyamatosan frissül, így egyre többen fedezik fel ezt az Önkormányzat által kínált lehetőséget, biztosítva minden korosztály számára a könyvek, az olvasás iránti

szeretet kialakulását, a különböző témájú és stílusú írásokhoz, egyéb tudásanyaghoz való könnyebb hozzájutást.

A Csorba Győző Könyvtár közreműködésével minden évben egy kedves kis műsor után a Mikulás köszönti a falu 14 év alatti lakosait, az önkormányzat igényes édességcsomaggal, gyümölcscsel lepi meg a gyermekeket.

Felsőfokú tanulmányokat folytatók támogatása

Bogád 2005-ben csatlakozott a Bursa Hungarica ösztöndíj rendszerhez. A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása.

A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban résztvevő hallgatónak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben, felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében nappali tagozatos képzésben vesznek részt.

A többszintű támogatási rendszer pénzügyi fedezetéül három forrás szolgál: a települési önkormányzati, a megyei önkormányzati, valamint – az Emberi Erőforrások Minisztériuma finanszírozásával – a felsőoktatási intézményi költségvetésben megjelenő elkülönített forrás.

Ezt a lehetőséget jelenleg kilenc fiatal veszi igénybe, akiknek a napi megélhetéshez is nagy segítséget jelent ez a lehetőség. Így olyan fiatalok is lehetőséghez jutnak, akik a támogatás nélkül nem tudnának felsőoktatási tanulmányokat folytatni.

Az elmúlt évek adatait tekintve megállapíthatjuk, hogy ez a támogatási forma igen népszerű a fiatalok körében.

Lakossági szerveződések és civil szervezetek

A településen több civil- és lakossági szerveződés is tevékenykedik.

Nyugdíjas klub

1992-ben alakult meg a Bogádi Nyugdíjasok Klubja, amely megközelítőleg negyven taggal működött. Havonta egyszer tartottak megbeszélést, évente három-négy kirándulást szerveztek. Megfordult a csoport a Debreceni Virágkarneválon, Ópusztaszeren, Egerben, Bükfürdőn, több klubbal is ápolták a kapcsolatot, kölcsönösen vendégül látták egymást. A csoportok tagjai között akár életre szóló barátságok is kialakultak, amit azért is fontos megemlíteni, mert megmutatja a szerveződés célkitűzéseinek eredményességét, és rámutat arra, hogy a szervezet támogatása segítség az idősebb korú lakosság közösséggé formálása szempontjából.

A nyugdíjas klub aktívabb tagjai a társadalmi munkából is kiveszik részüket, a temető többször is megtisztult tevékenységüknek köszönhetően.

A tagok (az önkormányzatot támogatva) a Nemzetközi Fúvószenekari Találkozók vendégeit, a falunap távolról érkező fellépőit is házi készítésű süteményekkel fogadják, önkéntes munkájuk nagy segítség a rendezvények szervezőinek.

Sportegyesület

A Bogádi Sportegyesület igen nagy múltra tekint vissza. 1979-ben alakult, mely 19 sportágban biztosított sportolási lehetőséget a településen élő emberek számára (pl.: futball, kézilabda, sí, sakk)

Később egy sportágra szűkült, jelenleg futballozni lehet az egyesület keretein belül. Az utánpótlás nevelésre több korosztályban van lehetőség, ami a gyerekek részére egy kellemes szabadidő eltöltési lehetőség, mindamelllett a rendszeres edzések, mérkőzések igen komoly fejlődést biztosítanak a sportág területén. A fiatalok nemcsak a sport sajátosságait ismerik és tanulják meg, de a közösségben való helytállásra, a társakkal való viselkedésre is oktathat.

A felnőtt csapat a Megye II.-ben képviseli a települést, sajnos azonban kevés a csapatban a bogádi lakóhelyű focista.

Az önkormányzat kitűnő körülményeket biztosít a sportolni vágyóknak. Egy pályázat segítségével öltözőt is épített, mely a sportolóknak biztosít jobb körülményeket. Emellett az Egyesület az MLSZ-től is jelentős támogatást kap.

Polgárőrség

A faluban működő Bogádi Polgárőr Egyesület és az önkormányzat között szoros együttműködés van. A képviselő testület minden évben működési támogatást szavaz meg a Polgárőr Egyesület részére, melyből a napi kiadásait tudja fedezni. Az egyesület tagjai szabadidejüket áldozzák fel, hogy a településen élő embereknek segítséget nyújtsanak. A tagok a faluban élnek, látják a felmerülő problémákat, ismerik a helyi embereket.

A polgárőrök jelenléte nagyban segíti a helyi és vendégségbe érkező emberek biztonságérzetét, jelen vannak a rendezvényeken és a sporteseményeken és kiveszik a részüket a közbiztonság fenntartásában.

A tavalyi évben az a megtiszteltetés érte az egyesületet, hogy a településen kerülhetett megrendezésre a Megyei Polgárőr Járőrverseny. A szervezésben és lebonyolításában nem csupán az egyesület tagjai segítettek, hanem a faluban élő lakosok is. Ez a rendezvény is mutatta, hogy az önként vállalt feladatok össze tudják kovácsolni a településen élőket.

Végső konzekvenciák:

Egy Bogád nagyságú település az MötV és az SzMSz előírásainak megfelelően a kötelező feladatokon túlmenően számos egyéb feladat ellátását vállalja fel.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy az emberek érdeklődése a közösségi programok iránt folyamatosan csökken, egyre nehezebb az elvárásoknak megfelelni, a közösséget összekovácsolni. Növekszik a városból kiköltöző emberek száma, mely a falusias hangulatot is megváltoztatja. Nem mindenki törekszik az asszimilációra és az alkalmazkodásra. Sokszor az önkormányzat erőfeszítéseinek csekély haszna van, a fogadtatás nincs arányban a befektetett energiával.

A feladat alapú finanszírozás komoly korlátokat emel az önkormányzati gazdálkodásában. Szabadon költeni, finanszírozni az önként vállalt feladatokat a saját bevételekből lehetséges. Ezen forrásból szükséges finanszírozni a kulturális, családi, gyermek programokat, a civil szervezeteknek nyújtott támogatásokat, pályázati önerőket illetve ebből a bevételből lehet tartalékokat képezni a nem várt események bekövetkezésére.

A törvényi tényezők akadályozásán és az emberek érdektelensége mellett a képviselő testület tagjai között felmerülő ellentétek is akadályozzák a gördülékeny munkavégzést. Nehéz egy olyan polgármester – testület közötti zavartalan kapcsolatot kialakítani, mely minden esetben egyetértésre vezet. A bogádi testület és a polgármester között is vannak ellentétek, de mindenki igyekszik a település számára legideálisabb megoldást megtalálni.

IV. fejezet

A Bogádi Közös Önkormányzati Hivatal szervezeti felépítése, működése, a működését befolyásoló külső és belső tényezők elemzése

Jogi háttér, jogszabályi keretek

Az **Alaptörvény 33. cikke** szerint a helyi önkormányzat feladat- és hatásköreit a képviselőtestület gyakorolja. A helyi képviselő-testületet a polgármester vezeti. A képviselő-testület törvényben meghatározottak szerint bizottságot választhat, és hivatalt hozhat létre.

Az Möt. 85. §-a rendelkezik a közös önkormányzati hivatal létrehozásának alapvető (keret) szabályairól. A hivatali feladatok ellátása két módon lehetséges: önálló polgármesteri hivatal működtetésével, illetve több önkormányzat által létrehozott közös önkormányzati hivatal útján.

Az Möt. 85. § (1) bekezdése szerint közös önkormányzati hivatalt hoznak létre azok a községi önkormányzatok, melyek lakosság száma nem haladja meg a kétezer főt. A kétezer fő lakosság számot meghaladó település is tartozhat közös önkormányzati hivatalhoz. A közös önkormányzati hivatal létrehozása tehát minden kétezer fő lakosság számot meg nem haladó település számára kötelező, szervezet alakítási szabadságuk e tekintetben korlátozott. Arról azonban az önkormányzatok – a törvényi keretek között – önállóan döntenek, hogy mely településekkel kívánnak közös hivatalt létrehozni. A kétezer fő lakosság szám feletti települések főszabályként önkéntes alapon részt vehetnek közös hivatalban (abban az esetben viszont, ha közös önkormányzati hivatal létrehozását szomszédos település kezdeményezi, vagy a kormányhivatal kijelöléséről dönt, a kétezer fő feletti településeknek is kötelező lehet a közös hivatal létrehozása, nem tagadhatják meg a közös hivatal alakítását). A közös

önkormányzati hivatal létrehozásának további feltétele, hogy valamennyi, a közös hivatalhoz tartozó önkormányzatnak egy járáson belül kell lennie.

A hivatal önkormányzati szervezetrendszerben elfoglalt helyét az Mötv. 41.§ (2) bekezdése határozza meg, mely szerint a polgármesteri hivatal, a közös önkormányzati hivatal a képviselő-testület szerve. Ennek megfelelően a hivatallal kapcsolatos döntések alapvetően a képviselő-testület hatáskörébe tartoznak. A fentebb jelzett törvényi keretek között a testület dönt a hivatal létrehozásáról. A közös önkormányzati hivatal szervezeti felépítését is az érintett képviselő-testületek határozzák meg. A hivatal létszámának meghatározására külön rendelkezéseket tartalmaz az Mötv. E szerint, ha községi önkormányzatok hozzák létre a közös hivatalt, annak létszámáról a hivatal létrehozásáról szóló megállapodásban kell rendelkezni, a törvényi követelményekre figyelemmel.

A hivatal feladat és hatásköre

A hivatal elsődleges rendeltetése a döntés-előkészítés, illetve a döntések végrehajtásának szervezése. Mindkét funkció kiterjed mind az önkormányzati, mind pedig az államigazgatási döntésekre, függetlenül attól, hogy azok a képviselő-testület, a polgármester, vagy a jegyző hatáskörébe tartoznak.

A Hivatalnak nincs önálló döntési jogköre, ugyanakkor szerepe az önkormányzati működés szempontjából meghatározó, az adott önkormányzat tervszerű működésének, a közszolgáltatások színvonalas biztosításának alapja a felkészült, magas szakmai szinten működő apparátus.

A szabályozás új elemeként rögzíti a törvény, hogy a hivatal közreműködik az önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában is. Önkormányzati ügyekben meghatározó, hogy a döntés joga főszabályként a képviselő-testületet illeti (az Mötv. rendelkezései alapján a testület által átruházott hatáskörökben a törvényben meghatározott szervek, személyek is hozhatnak döntést), így a politikai mérlegelést a testületnek kell elvégezni, de a döntés alapját jelentő szakmai alternatívák feltárása, a jogi környezet

bemutatása az apparátus feladata. A tartalmi előkészítés mellett a testületi, illetve bizottsági ülések előkészítését is a hivatal végzi. Az elfogadott döntések végrehajtásának szervezésében is jelentős szerepe van a hivatalnak.

A közös hivatal sajátossága, hogy több települési önkormányzat döntéseit kell előkészítenie, ezért az egyes települések sajátosságainak figyelembevétele elengedhetetlen a színvonalas munkavégzéshez, hiszen eltérő adottságokat, lehetőségeket, prioritásokat kell folyamatosan szem előtt tartani. Ez mindenképpen más szemléletet, illetve némileg eltérő munkamódszereket kíván meg a hivatali apparátustól.

A hivatal tevékenysége kapcsolódik az államigazgatási döntések előkészítéséhez is. A járási hivatalok létrehozásával számos államigazgatási ügy járási szintre került, de továbbra is maradt államigazgatási hatáskör a jegyzőnél, a polgármesternél, illetve kivételesen a hivatal ügyintézőjénél. Az államigazgatási döntések szakmai előkészítése a hivatal másik jelentős tevékenységi köre, bizonyos esetekben az ügyintézők a hatáskör címezettjétől kiadmányozási jogkört is kapnak.

Mivel a hivatal munkája több településre terjed ki az elérhetőség megkönnyíthető kirendeltség létrehozásával, kihelyezett ügyfélfogadással, vagy más módon, melyet a közös hivatal létrehozására vonatkozó megállapodásban kell rögzíteni.

A hivatal alaprendeltetésén túlmutatóan igen fontos szerepet játszik a képviselő-testület, bizottságok üléseinek előkészítésében, a lakossággal való kapcsolattartásban. Esetenként feladatkörén kívül is segítséget nyújt az állampolgároknak mindennapi problémái megoldásában (pl. űrlapok kitöltése, tájékoztatás stb.).

A Bogádi Közös Önkormányzati Hivatal Szervezete

A Bogádi Közös Önkormányzati Hivatal 2013. január 1-én hatályba lépő szabályozás alapján jött létre, a Romonyai Körjegyzőséghez és a Berkesdi Körjegyzőséghez tartozó 6 településből, nevesítve Bogád, Berkesd, Romonya, Szilágy, Ellend települések.

A hivatalalakítását az Möt. 85. § (2) bekezdése kényszerítette ki, mivel egyik körjegyzőséghez tartozó települések összlakosság száma sem érte el a kétezer főt.

Az Möt. 146. § (3) bekezdése alapján a lakosság szám meghatározásánál a helyi önkormányzati képviselők választásáról szóló törvényben meghatározott lakosság számot és időpontot kell figyelembe venni. A lakosság számot a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás adatai alapján a választás évének első napja szerinti lakosság szám szerint kell meghatározni. Mivel a közös önkormányzati hivatal létrehozására vonatkozó szabályok 2013. január 1-jén léptek hatályba, így első alkalommal a legutóbbi általános önkormányzati választás évének, 2010-nek a lakosság száma volt a mérvadó.

Mivel a testületek a lakossági szolgáltatások színvonalát nem szerették volna csökkenteni, s az Möt is lehetőséget ad erre, a korábbi Berkesdi Körjegyzőség a hivatal Berkesdi Kirendeltségévé alakult át.

A Hivatalt a jegyző vezeti a Bogádi székhelyen, az aljegyző a Berkesdi Kirendeltségen végzi tevékenységét. A szervezet alacsony létszáma nem igényel különös tagolást, a szervezeti hierarchia minimális. A munkatársak alá és fölérendeltség nélkül végzik tevékenységüket a jegyző és az aljegyző vezetésével. A beosztottak száma mindkét kirendeltségen 4 fő, az összhivatali létszám 10 fő.

Mivel a Bogád Község Önkormányzatához kapcsolódó feladatokat a székhely településen dolgozó munkatársak látják el, ezért vizsgálatunkat a székhely tevékenységére korlátozzuk.

A hivatali munkamegosztás feladatkörök szerint került kialakításra. A két fő terület: a gazdálkodás és az igazgatás. A gazdálkodási előadók elsősorban számviteli-, pénzügyi-, és munkaügyi feladatokat látnak el, az igazgatási előadók munkakörébe az államigazgatási-, szociális-, adóügyi-, és anyakönyvezési feladatok tartoznak. A munkamegosztás további, meghatározó jellemzője, hogy egy-egy előadó egy adott önkormányzathoz, nemzetiségi önkormányzathoz, költségvetési szervhez vagy társuláshoz tartozó valamennyi feladatot ellátja, ezáltal az adott munkaterület teljes spektrumát ismeri, megkönnyítve ezzel a helyettesítés lehetőségét.

A Hivatal működésének elemzése SWOT analízis segítségével

Ennek a fejezetnek a célja, hogy bemutassa a Bogádi Közös Önkormányzati Hivatal működését meghatározó legfontosabb tényezőket. Ennek keretében vizsgáljuk azokat a szervezetet segítő és gátló tényezőket, amelyek hatással vannak a hivatal működésének eredményességére. A vizsgálathoz a SWOT analízist hívtuk segítségül.

SWOT analízis egy elfogadott és alkalmazott eljárás egy adott szervezet tevékenységének elemzésére, az egyik leggyakrabban használt elemzési módszer, ami iránytűként szolgálhat a vezetés számára.

Az elemzés során számba vesszük, hogy a szervezet milyen lehetőségekkel néz szembe, milyen potenciális veszélyekkel kell számolnia, mi az, amiben jó, mi az, amiben gyengébb, melyek azok a tényezők, amelyen tud változtatni, és melyek azok amelyen nem.

A módszerben az a jó, hogy egy fős cégre/szervezetre ugyanúgy alkalmazható, mint több ezer embert foglalkoztató vállalatra. Sőt, annyira elterjedt a módszer, hogy személyek esetében is szokták használni.

A SWOT egy angol mozaikszó, jelentése:

- Strengths (erősségek)
- Weaknesses (gyengeségek)
- Opportunities (lehetőségek)
- Threats (fenyegetések)

Az elemzés során összegyűjtjük a hivatal működésének belső tényezői (pozitívumait és negatívumait), ezek azok a tényezőket, amelyek a hivatalon múlnak. Ezekből kiindulva a pozitívumokra lehet támaszkodni, a negatívumokon pedig lehet javítani. Vannak azonban olyan tényezők is, melyek a hivatal hatáskörén kívül esnek, azaz tőle függetlenek, ezek az úgynevezett külső tényezők.

A SWOT klasszikusan négy területre fókuszál: a belső adottságok, mint **erősségek** és **gyengeségek** jelennek meg az elemzés során, a külső körülmények jelentik a **lehetőségeket** és a **fenyegetettségeket**. Az így kapott eredmények áttekinthetők, alkalmasak arra, hogy a szervezet jelenlegi helyzetét jól ábrázolják.

A kivitelezés technikai feltételei minimálisak, időráfordítás igénye is elfogadható. Ezzel szemben olyan konkrét információkat ad, amely a helyzetfelméréshez szükséges. Az erősségek számbavételével és meghatározásával az a célunk, hogy feltárjuk, azokat a területeket, amelyek, mint belső adottságok jelen vannak a szervezetben és segítik a működés eredményességét. A gyengeségek esetében a fejlesztendő területekre vonatkozóan jutunk információhoz. Az is nagyon fontos célja a módszer alkalmazásának, hogy kiderüljön, hogy milyen lehetőségeket látnak a szervezeti tagok a hivatal működésével kapcsolatban, amelyeket ki lehet aknázni, továbbá összegyűjtjük azokat a külső tényezőket, amelyek a működést akadályozzák.

A vizualizálást segíti, ha az előbbieket egy mátrixba foglaljuk.

A SWOT listákat a szervezet tagjainak közreműködésével állítottuk össze, az elemzés a Bogádi Közös Önkormányzati Hivatalra tesz megállapításokat.

A kollégákat megkértük, hogy egyénileg, gondolataikat rendszerezve a kiosztott lapokon néhány ötletet írjanak össze, majd az ötletek összegyűjtését követően a hasonló, csak különbözőképpen megfogalmazott gondolatokat egyesítettük, végül kiemeltük azokat a tényezőket, amelyek a csoport többsége megemlített. Ezután felsoroltuk azok a tényezőket, amelyek kisebb számban szerepeltek a kiosztott listákon és megkérdeztük, hogy ki tartja fontosnak ezeket. Előfordulhat ugyanis, hogy egy-egy tényező azért nem lett említve a csoport valamelyik tagja részéről, mert pusztán nem jutott eszébe. Így kirajzolódott egy kép arról, hogy melyek azok az erősségek/gyengeségek, lehetőségek/ veszélyek, amelyek a csoport valamennyi tagja számára egyaránt fontosak vagy kiemelt jelentőségűek, így a későbbiekben ezekre kell fókuszálni.

A SWOT analízis eredménye

Erősségek:

Szervezeti szempontból azokat a belső tulajdonságokat értjük erősségek alatt, amelyek jól működnek, melyekből a szervezetnek előnye származik. Ezekben a területeken nem szükséges változtatni vagy beavatkozni. Szervezetfejlesztési szempontból azért fontos ezeknek az ismerete, hogy jól el tudjuk különíteni a fejlesztendő területeket.

Erősségek megnevezése:

- Szakképzett munkatársak
- Többéves szakmai tapasztalat

- Lelkiismeretes munkavégzés
- Ideális munkaszervezés
- Helyettesítés megoldottsága
- Jó munkatársi kapcsolatok (együttműködés, egymás munkájának segítése)
- Megfelelő belső kommunikáció
- Önálló, rugalmas munkavégzés, munkaidőbeosztás
- Vezetői támogatás
- Humánus hozzáállás az ügyek elbírálása során
- Jó kapcsolat a lakossággal
- Jó kapcsolat a külső szervekkel (Államkincstár, Kormányhivatal, Munkaügyi Központ stb.)
- Megfelelő technikai felszereltség

Gyengeségek:

Itt azokat a tényezőket tárjuk fel, amelyek a szervezeten belül gyengébben működnek. Mivel ezek belső, azaz a szervezeten múló tulajdonságok, ezeken könnyebb változtatni.

Gyengeség megnevezése:

- Alacsony hivatali létszám, magas leterheltség
- Az ügyfélfogadási rend nincs következetesen betartva
- A munkavégzés folyamatos megzavarása miatt a munkában való elmélyülésre sokszor nincs lehetőség
- A munkatársaknak túl sok területen kell egyszerre naprakésznek lenni, elaprózódik a tudás.

- Kicsi az ügyfélfogadásra alkalmas iroda
- Az ügyfélforgalmi helyiség nem biztosít megfelelő „szeparálást” az ügyfelektől (előfordulnak agresszív, ittas állapotban lévő ügyfelek)
- Nincs kialakítva az ügyfelek számára megfelelő várakozási tér. Ha egyidőben több ügyfél tartózkodik a hivatalban, sérülhetnek az emberi jogok, illetve a hivatali titok
- Nincs házasságkötő terem

Lehetőségek

Fontos, hogy a szervezeti tagok felismerjék a külső körülmények biztosította pozitív lehetőségeket, ezeket kihasználhatják annak érdekében, hogy a szervezet eredményesebben működjön.

Lehetőségek megnevezése:

- Jó partneri kapcsolat a munkavégzéshez kapcsolódó szervezetekkel
- Információ és szakmai tapasztalatcsere a hasonló adottságú önkormányzatokkal
- E-ügyintézés lehetősége csökkentheti a személyes ügyfélforgalmat, több idő jut egyéb feladatra

Veszélyek:

A külső körülmények negatív vonatkozásait nevezzük veszélyeknek. Ezek olyan hatások, amelyek negatívan hatnak a szervezet eredményességére, korlátokat jelenthetnek a működésben, hátrányosan befolyásolhatják a szervezet tevékenységét. Ezek a külső tényezők a szervezet akaratán kívül léteznek, a szervezet nem tudja

ezeket megszüntetni csak megfelelő információ birtokában megpróbálhatja kikerülni vagy hatásukat tompítani.

Veszélyek megnevezése:

- Gyakori jogszabályváltozás
- Túl sok az alkalmazandó jogszabály mennyisége, melynek tanulmányozására munkaidőben kevés idő jut
- Növekvő leterheltség
- Túlzott mértékű, felesleges adminisztratív terhek
- Rövid határidők
- Folyamatos nyomás a határidők tekintetében (pénzbírsággal való fenyegetés)
- Egyre gyakoribb és szélesebb területre kiterjedő ellenőrzések
- Kiszámíthatatlan, gyakran „ad hoc” adatszolgáltatási kötelezettségek, rövid határidővel
- Egyes területeken alacsony szakmai háttértámogatottság, nincs kihez fordulni vagy nincsenek egyértelmű, határozott válaszok
- Egyre több, lassan követhetetlen mennyiségű informatikai felület kezelése
- Az újabb és újabb feladathoz érkező, „novellaméretű” leírások áttanulmányozására, értelmezésére kevés idő jut
- Erőltetett, kötelező továbbképzések, melyek feleslegesen vesznek el időt és energiát (kevés a hasznos, valódi tudást adó továbbképzés)
- A használható továbbképzések költségesek
- Politikai változások hatása a hivatali munkára
- Az önállóság csökkentése a munkavégzést támogató „szoftverek” tekintetében, kevésbé felhasználóbarát központi program bevezetése

- Alacsony költségvetési támogatás, mely meghatározza a dolgozók létszámát
- A feladatalapú költségvetési támogatás elosztási rendszere nem az önkormányzat tényleges igényéhez igazodik, valahol a túl- valahol az alul finanszírozás jellemző
- Bizonytalan munkaerő utánpótlás
- A kis és nagy önkormányzatok közötti különbség figyelmen kívül hagyása (azonos elvárás)
- Ugyanazon kérdéskörben évről-évre változó állásfoglalás

POZITÍV	NEGATÍV
----------------	----------------

B E L S Ö	erősségek	gyengeségek
	<ul style="list-style-type: none"> +képzett munkatársak + lelkiismeretes munkavégzés + optimális munkaszervezés + helyettesítés megoldottsága + jó munkatársi kapcsolat, kommunikáció + önálló, rugalmas munkavégzés + vezetői támogatás + az ügyek humánus elbírálása + megfelelő technikai felszereltség + jó kapcsolat az ügyfelekkel + jó kapcsolat a külső szervekkel 	<ul style="list-style-type: none"> - alacsony létszám, magas leterheltség - ügyélfogadási rend nincs következetesen betartva - elmélyült, folyamatos munkavégzés nehezítése - sok területen kell egy egyszerre naprakésznek lenni - ügyélfogadási tér korlátai - házasságkötő terem hiánya
K Ü L S Ö	lehetőségek	veszélyek
	<ul style="list-style-type: none"> + jó partnerkapcsolatok kialakítása + információ és tapasztalatcsere hasonló adottságú önkormányzatokkal + e-ügyintézés: csökkenő ügyélforgalom, hatékonyabb feladatellátás 	<ul style="list-style-type: none"> - alkalmazandó jogszabályok mennyisége, változásuk gyakorisága - rövid határidők, szankciók - váratlan, ad hoc adatszolgáltatási kötelezettségek - növekvő leterheltség, túlzott adminisztratív terhek - egyre gyakoribb ellenőrzések - alacsony szakmai háttértámogatás egyes területeken - csökkenő önállóság az egységes központi programok bevezetésével - költségvetési támogatás korlátai - politikai változások hatása a hivatali munkára - alkalmazandó informatikai rendszerek számának növekedése, - erőltetett továbbképzések - bizonytalan munkaerő utánpótlás - önkormányzatok adottságaitól független azonos elvárások

Összegzés/javaslatok:

A Hivatal egyértelmű **erősségének** tekinthető a szakképzett, tapasztalt munkaerő, a munkatársak közötti jó munkakapcsolat, a hatékony munkamegosztás, az ügyfelekkel és a külső szervekkel való jó kapcsolat, és a megfelelő technikai felszereltség. Ezeket az erősségeket kihasználva az önkormányzat feladata a munkaerő megtartása a rendelkezésére álló eszközökkel. Megerősíti ezt a tény, hogy a veszélyek között említésre került a munkaerőutánpótlás nehézsége. Mivel egy speciális szakterületről van szó, nehéz szakmai gyakorlattal rendelkező munkaerőt találni (erre példa a Berkesdi Kirendeltségen az elmúlt évben nyugdíjba ment két dolgozó utánpótlásának nehézsége).

A Hivatal **gyengeségei** között lett megemlítve az alacsony hivatali létszám, a magas leterheltség, mely szintén a munkaerő elvándorlás esélyét erősíti.

Az ügyfélfogadásra alkalmas tér méretét és egyéb korlátait olyan negatív belső körülménynek tekintjük, amely kiküszöbölése nehezen oldható meg, ezt az önkormányzatnak kell mérlegelnie.

A munkatársak egyaránt megemlítették az elmélyült munkavégzés lehetőségének hiányát. Mivel az ügyfélfogadási idő nincs következetesen betartva, az irodák folyamatos látogatása, a rendszeres telefonhívások zavarják a pontos munkavégzést, az adott feladatra való koncentrációt, ezzel növelve a hibázás lehetőségét. A munkavégzés elaprózottsága, több feladat párhuzamos végzése komoly szellemi megterheléssel jár. Ezen a területen javasoljuk a változtatást.

A házasságkötő terem kialakítása már korábban felmerült az önkormányzat részéről, a hivatal tetőterének beépítésével. Mivel műszaki problémák merültek fel, egyelőre ez megoldatlan maradt, a kérdés azonban továbbra is napirenden van.

A **lehetőségek** között említették a munkatársak a jó partneri kapcsolatot a külső szervekkel. Véleményünk szerint ennek fontos szerepe van a hatékony munkavégzésben. A folyamatos változások miatt szintén jelentőséggel bír az önkormányzatok közötti információáramlás és szakmai tapasztalatcsere is.

A közösségi oldalakon különböző szakmai csoportok jönnek létre, ahol alkalom nyílik egy-egy probléma megbeszélésére, egymás munkájának segítésére.

Az E-ügyintézés lehetősége a személyes ügyfélforgalom csökkenésén keresztül időt szabadíthat fel. Ennek használata egyelőre még nem tekinthető jelentősnek, az ügyintézésbe bevont ügyfajták folyamatos bővítésével, a lakosság tájékoztatásával azonban hosszabb távon munkaidőmegtakarítás várható.

Fenyegetettségek

Az állam által az önkormányzatokra hárított feladatok növekvő száma, a túlzott adminisztratív elvárások az egyre gyakoribb és szélesebb körű ellenőrzések sok energiát vesznek el.

Problémát jelent a jogszabályok gyakori változása, a hivatal által alkalmazandó jogszabályok száma, szakmai körökben előforduló eltérő értelmezése is.

Felesleges időt vesznek el a „felülről” erőltetett és nem „alulról” kezdeményezett, kevés használható tudást adó, kötelező továbbképzések is, amelyek évi meghatározott számú pontgyűjtést tesznek kötelezővé.

További problémát jelentenek az egyre rövidebb határidők és a hozzájuk kötődő szankciók miatti nyomás is. A negatív külső tényezők között lett megemlítve a feladatalapú költségvetési támogatás korlátai, az önállóság csökkenése és a politikai változások hatása a hivatali munkára.

Itt került megemlítésre a munkaerő utánpótlás nehézsége is.

Ezeket a külső hatásokat az önkormányzat befolyásolni nem tudja, tompíthatja viszont a dolgozók létszámának bővítésével, a meglévő dolgozók megtartására irányuló motivációval.